

At: Y Pwyllgor Busnes

Oddi wrth: Ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor Busnes

Dyddiad: 18 Mawrth 2013

Diwygiadau i Reolau Sefydlog 26 a 26A: Y Cyfnod Ailystyried

Diben

1. Gwahoddir y Pwyllgor Busnes i ystyried cynigion i ddiwygio Rheolau Sefydlog 26 a 26A ynghylch y Cyfnod Ailystyried ar gyfer Deddfau a Deddfau Preifat y Cynulliad.

Cefndir

Deddf Llywodraeth Cymru 2006

2. Nodir yn Adran 111(6) o'r Ddeddf:

The standing orders must provide for an opportunity for the reconsideration of a Bill after its passing if (and only if) —

- (a) the Supreme Court decides on a reference made in relation to the Bill under section 112 that the Bill or any provision of it would not be within the Assembly's legislative competence,
- (b) a reference made in relation to the Bill under section 112 is withdrawn following a request for withdrawal of the reference under section 113(2)(b), or
- (c) an order is made in relation to the Bill under section 114.

Y Rheolau Sefydlog

3. Mae Rheolau Sefydlog 26.52 i 26.56 yn gwneud y ddarpariaeth berthnasol ynghylch ailystyried Bil ar ôl ei basio. Mae'r un ddarpariaeth i'w gweld yn Rheolau Sefydlog 26A.90 i 26A.95 mewn perthynas â Biliau Preifat.

4. Amlygodd adolygiad o'r gweithdrefnau hyn ar ddiwedd 2012, a gynhaliwyd oherwydd bod disgwyl y gallai fod Cyfnod Ailystyried mewn perthynas â'r Bil Is-ddeddfau, rai bylchau yn y Rheolau Sefydlog yr oedd angen mynd i'r afael â hwy.

Cynigion ar gyfer newid y drefn

5. Cynigir diwygio'r Rheolau Sefydlog perthnasol i fynd i'r afael â'r materion a nodwyd. Bydd y newidiadau arfaethedig yn sicrhau bod cyfres gliriach a mwy cynhwysfawr o weithdrefnau ar gyfer y Cyfnod Ailystyried.
6. Mae'r cynigion fel y'u nodir yn Atodiadau A a B wedi'u cynllunio i egluro'r hyn a ganlyn:
  - bod rhaid i gynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried Bil gael ei dderbyn cyn i'r Cyfnod Ailystyried ddechrau, yn hytrach na'i fod yn cael ei drafod ar yr un diwrnod â gwelliannau i'r Bil. Nid yw hyn yn glir ar hyn o bryd;
  - bod rhaid i 15 diwrnod o leiaf fynd heibio rhwng dechrau'r Cyfnod Ailystyried (sef pan fydd y Cynulliad yn derbyn y cynnig y dylai'r Bil gael ei ailystyried) a chyfarfod cyntaf y Cynulliad sy'n ystyried gwelliannau. Mae hyn yn cyd-fynd â'r darpariaethau ar gyfer Cyfnod 2 a Chyfnod 3;
  - bod y cynnig y dylai'r Bil gael ei basio yn cael ei wneud heb rybudd, fel yn y Cyfnod Terfynol.

Cam i'w gymryd

7. **Gwahoddir y Rheolwyr Busnes i ystyried y Rheolau Sefydlog drafft arfaethedig yn Atodiad B a chytuno arnynt mewn egwyddor.**

Atodiad A

RHEOL SEFYDLOG 26 – Deddfau'r Cynulliad	
Ailystyried Biliau a Basiwyd	
<p>26.52 Ar ôl i'r Bil gael ei basio, caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil, neu unrhyw ddarpariaeth ynddo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) os oes cwestiwn wedi'i gyfeirio at y Goruchaf Lys o dan adran 112 o'r Ddeddf; (ii) os oes cyfeiriad i gael dyfarniad rhagarweiniol (o fewn ystyr adran 113(1)(b) o'r Ddeddf) wedi'i wneud gan y Goruchaf Lys mewn cysylltiad â'r cyfeiriad hwnnw; a (iii) os nad yw'r naill gyfeiriad na'r llall wedi'i benderfynu neu wedi'i waredu fel arall. 	<p>Cadw'r Rheol Sefydlog hon</p>
<p>26.53 Caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) os bydd y Goruchaf Lys yn penderfynu na fyddai'r Bil neu unrhyw ddarpariaeth ynddo o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y 	<p>Cadw'r Rheol Sefydlog hon</p>

<p>Cynulliad; neu</p> <p>(ii) os gwneir gorchymyn mewn perthynas â'r Bil o dan adran 114 o'r Ddeddf.</p>	
<p><u>26.53A Mae'r Cyfnod Ailystyried yn dechrau ar y diwrnod gwaith cyntaf ar ôl i gynnig a wneir o dan Reol Sefydlog 26.52 neu 26.53 gael ei dderbyn gan y Cynulliad.</u></p>	<p>Cynnwys Rheol Sefydlog newydd</p> <p>Mae'r Rheol Sefydlog newydd hon yn addasiad o Reol Sefydlog 26.29 ar gyfer trafodion Cyfnod 3. Mae'n ei gwneud yn glir mai derbyn cynnig o dan Reol Sefydlog 26.52 neu 26.53 yw'r man cychwyn ar gyfer y Cyfnod Ailystyried a chyflwyno gwelliannau.</p>
<p><u>26.53B Rhaid i 15 diwrnod gwaith o leiaf fynd heibio rhwng dechrau'r Cyfnod Ailystyried a dyddiad cyfarfod cyntaf y Cynulliad sy'n ystyried trafodion y Cyfnod Ailystyried.</u></p>	<p>Cynnwys Rheol Sefydlog newydd</p> <p>Mae'r Rheol Sefydlog hon yn addasiad o Reol Sefydlog 26.30 ar gyfer trafodion Cyfnod 3. Mae cyfnod o 15 diwrnod yn gymwys rhwng Cyfnodau 2 a 3 a chynigir y dylid cael yr un cyfnod yn achos y Cyfnod Ailystyried.</p> <p>Yn ymarferol, mae'r cyfnod o 15 diwrnod yn peri bod o leiaf 10 diwrnod rhwng penderfyniad y Cynulliad i ailystyried Bil a'r dyddiad cau i gyflwyno gwelliannau ar gyfer y Cyfnod Ailystyried. Mae'r Aelod sy'n Gyfrifol yn rhydd i ymestyn y cyfnod hwn drwy drefnu i drafodion y Cyfnod Ailystyried gael eu cynnal ar ôl cyfnod hwy na'r cyfnod byrraf gofynnol.</p>

<p>26.54 Rhaid i'r trafodion yn y Cyfnod Ailystyried gael eu hystyried gan y Cynulliad mewn cyfarfod llawn.</p>	<p>Cadw'r Rheol Sefydlog hon</p>
<p>26.55 Ni chaniateir gwneud gwelliannau i Fil yn y Cyfnod Ailystyried oni bai bod y gwelliannau, yn ychwanegol at feini prawf Rheol Sefydlog 26.61, ac ym marn y Llywydd, wedi'u bwriadu dim ond i ddatrys y mater sy'n destun y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) y cyfeiriad at y Goruchaf Lys i gael dyfarniad rhagarweiniol; (ii) penderfyniad y Goruchaf Lys; neu (iii) y Gorchymyn o dan adran 114 o'r Ddeddf. 	<p>Cadw'r Rheol Sefydlog hon</p>
<p>26.56 <u>Yn syth ar ôl cwblhau trafodion y Cyfnod Ailystyried,</u> caiff unrhyw Aelod gynnig <u>heb hysbysiad</u> fod y Cynulliad yn cymeradwyo Bil a ddiwygiwyd wrth gael ei ailystyried. Ni chaniateir gwneud gwelliannau i gynnig o'r fath.</p>	<p>Diwygio'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Mae'r diwygiad yn peri i'r Rheol Sefydlog hon gyd-fynd â'r Rheol Sefydlog ar gyfer Cyfnod 4: y Cyfnod Terfynol, ac mae'n dileu'r angen i gynnig ffurfiol y dylai'r Bil gael ei basio gael ei gyflwyno bum diwrnod o flaen llaw.</p>

RHEOL SEFYDLOG 26A - Deddfau Preifat y Cynulliad	
Ailystyried Biliau Preifat a Basiwyd	
<p>26A.90 Ar ôl i'r Bil Preifat gael ei basio, caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil Preifat, neu unrhyw ddarpariaeth ynddo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) os oes cwestiwn ynglŷn â'r Bil Preifat wedi'i gyfeirio at y Goruchaf Lys o dan adran 112 o'r Ddeddf; (ii) os oes cyfeiriad i gael dyfarniad rhagarweiniol (o fewn ystyr adran 113(1)(b) o'r Ddeddf) wedi'i wneud gan y Goruchaf Lys mewn cysylltiad â'r cyfeiriad hwnnw; a (iii) os nad yw'r naill gyfeiriad na'r llall wedi'i benderfynu neu wedi'i waredu fel arall. 	<p>Cadw'r Rheol Sefydlog hon</p>
<p>26A.91 Caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil Preifat:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) os bydd y Goruchaf Lys yn penderfynu na fyddai'r Bil Preifat neu unrhyw ddarpariaeth 	<p>Cadw'r Rheol Sefydlog hon</p>

<p>ynddo o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad; neu</p> <p>(ii) os gwneir gorchymyn mewn perthynas â'r Bil Preifat o dan adran 114 o'r Ddeddf.</p>	
<p><u>26A.91A</u> Mae'r Cyfnod Ailystyried yn dechrau ar y diwrnod gwaith cyntaf ar ôl i gynnig a wneir o dan Reol Sefydlog 26A.90 neu 26A.91 gael ei dderbyn gan y Cynulliad.</p>	<p>Cynnwys Rheol Sefydlog newydd</p> <p>Mae'r Rheol Sefydlog newydd hon yn addasiad o Reol Sefydlog 26.29 ar gyfer trafodion Cyfnod 3. Mae'n ei gwneud yn glir mai derbyn cynnig o dan Reol Sefydlog 26.52 neu 26.53 yw'r man cychwyn ar gyfer y Cyfnod Ailystyried a chyflwyno gwelliannau.</p>
<p><u>26A.91B</u> Rhaid i 15 diwrnod gwaith o leiaf fynd heibio rhwng dechrau'r Cyfnod Ailystyried a dyddiad cyfarfod cyntaf y Cynulliad sy'n ystyried trafodion y Cyfnod Ailystyried.</p>	<p>Cynnwys Rheol Sefydlog newydd</p> <p>Mae'r Rheol Sefydlog hon yn addasiad o Reol Sefydlog 26.30 ar gyfer trafodion Cyfnod 3. Mae cyfnod o 15 diwrnod yn gymwys rhwng Cyfnodau 2 a 3 a chynigir y dylid cael yr un cyfnod yn achos y Cyfnod Ailystyried.</p> <p>Yn ymarferol, mae'r cyfnod o 15 diwrnod yn peri bod o leiaf 10 diwrnod rhwng penderfyniad y Cynulliad i ailystyried Bil a'r dyddiad cau i gyflwyno gwelliannau ar gyfer y Cyfnod Ailystyried. Mae'r Aelod sy'n Gyfrifol yn rhydd i ymestyn y cyfnod hwn drwy drefnu i drafodion y Cyfnod Ailystyried gael eu cynnal ar ôl cyfnod hwy na'r</p>

	cyfnod byrraf gofynnol.
26A.92 Rhaid i'r trafodion yn y Cyfnod Ailystyried gael eu hystyried gan y Cynulliad mewn cyfarfod llawn.	Cadw'r Rheol Sefydlog hon
26A.93 Ni chaniateir gwneud gwelliannau i Fil Preifat yn y Cyfnod Ailystyried oni bai bod y gwelliannau, yn ychwanegol at feini prawf Rheol Sefydlog 26A.100, ac ym marn y Llywydd, wedi'u bwriadu dim ond i ddatrys y mater sy'n destun y canlynol: (i) y cyfeiriad at y Goruchaf Lys i gael dyfarniad rhagarweiniol; (ii) penderfyniad y Goruchaf Lys; neu (iii) y Gorchymyn o dan adran 114 o'r Ddeddf.	Cadw'r Rheol Sefydlog hon
26A.94 Oni bai bod y Cynulliad wedi penderfynu, drwy gynnig gan y Pwyllgor Busnes, ym mha drefn y mae'r gwelliannau i gael eu gwaredu, rhaid eu gwaredu yn y drefn y mae'r darpariaethau y maent yn cyfeirio atynt yn codi yn y Bil Preifat.	Cadw'r Rheol Sefydlog hon

<p>26A.95 <u>Yn syth ar ôl cwblhau trafodion y Cyfnod Ailystyried,</u> caiff unrhyw Aelod gynnig <u>heb hysbysiad</u> fod y Cynulliad yn cymeradwyo Bil Preifat a ddiwygiwyd wrth gael ei ailystyried. Ni chaniateir gwneud gwelliannau i gynnig o'r fath.</p>	<p>Diwygio'r Rheol Sefydlog hon</p> <p>Mae'r diwygiad yn peri i'r Rheol Sefydlog hon gyd-fynd â'r Rheol Sefydlog ar gyfer Cyfnod 4: y Cyfnod Terfynol, ac mae'n dileu'r angen i gynnig ffurfiol y dylai'r Bil gael ei basio gael ei gyflwyno bum diwrnod o flaen llaw.</p>
--	---

Atodiad B**RHEOL SEFYDLOG 26 – Deddfau'r Cynulliad****Ailystyried Biliau a Basiwyd**

- 26.52 Ar ôl i'r Bil gael ei basio, caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil, neu unrhyw ddarpariaeth ynddo:
- (i) os oes cwestiwn wedi'i gyfeirio at y Goruchaf Lys o dan adran 112 o'r Ddeddf;
  - (ii) os oes cyfeiriad i gael dyfarniad rhagarweiniol (o fewn ystyr adran 113(1)(b) o'r Ddeddf) wedi'i wneud gan y Goruchaf Lys mewn cysylltiad â'r cyfeiriad hwnnw; a
  - (iii) os nad yw'r naill gyfeiriad na'r llall wedi'i benderfynu neu wedi'i waredu fel arall.
- 26.53 Caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil:
- (i) os bydd y Goruchaf Lys yn penderfynu na fyddai'r Bil neu unrhyw ddarpariaeth ynddo o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad; neu
  - (ii) os gwneir gorchymyn mewn perthynas â'r Bil o dan adran 114 o'r Ddeddf.
- 26.53A Mae'r Cyfnod Ailystyried yn dechrau ar y diwrnod gwaith cyntaf ar ôl i gynnig a wneir o dan Reol Sefydlog 26.52 neu 26.53 gael ei dderbyn gan y Cynulliad.

- 26.53B Rhaid i 15 diwrnod gwaith o leiaf fynd heibio rhwng dechrau'r Cyfnod Ailystyried a dyddiad cyfarfod cyntaf y Cynulliad sy'n ystyried trafodion y Cyfnod Ailystyried.
- 26.54 Rhaid i'r trafodion yn y Cyfnod Ailystyried gael eu hystyried gan y Cynulliad mewn cyfarfod llawn.
- 26.55 Ni chaniateir gwneud gwelliannau i Fil yn y Cyfnod Ailystyried oni bai bod y gwelliannau, yn ychwanegol at feini prawf Rheol Sefydlog 26.61, ac ym marn y Llywydd, wedi'u bwriadu dim ond i ddatrys y mater sy'n destun y canlynol:
- (i) y cyfeiriad at y Goruchaf Lys i gael dyfarniad rhagarweiniol;
  - (ii) penderfyniad y Goruchaf Lys; neu
  - (iii) y Gorchymyn o dan adran 114 o'r Ddeddf.
- 26.56 Yn syth ar ôl cwblhau trafodion y Cyfnod Ailystyried, caiff unrhyw Aelod gynnig heb hysbysiad fod y Cynulliad yn cymeradwyo Bil a ddiwygiwyd wrth gael ei ailystyried. Ni chaniateir gwneud gwelliannau i gynnig o'r fath.

RHEOL SEFYDLOG 26A – Deddfau Preifat y Cynulliad

Ailystyried Biliau Preifat a Basiwyd

- 26A.90 Ar ôl i'r Bil Preifat gael ei basio, caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil Preifat, neu unrhyw ddarpariaeth ynddo:
- (i) os oes cwestiwn ynglŷn â'r Bil Preifat wedi'i gyfeirio at y Goruchaf Lys o dan adran 112 o'r Ddeddf;

- (ii) os oes cyfeiriad i gael dyfarniad rhagarweiniol (o fewn ystyr adran 113(1)(b) o'r Ddeddf) wedi'i wneud gan y Goruchaf Lys mewn cysylltiad â'r cyfeiriad hwnnw; a
- (iii) os nad yw'r naill gyfeiriad na'r llall wedi'i benderfynu neu wedi'i waredu fel arall.

26A.91 Caiff unrhyw Aelod wneud cynnig y dylai'r Cynulliad ailystyried y Bil Preifat:

- (i) os bydd y Goruchaf Lys yn penderfynu na fyddai'r Bil Preifat neu unrhyw ddarpariaeth ynddo o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad; neu
- (ii) os gwneir gorchymyn mewn perthynas â'r Bil Preifat o dan adran 114 o'r Ddeddf.

26A.91A Mae'r Cyfnod Ailystyried yn dechrau ar y diwrnod gwaith cyntaf ar ôl i gynnig a wneir o dan Reol Sefydlog 26A.90 neu 26A.91 gael ei dderbyn gan y Cynulliad.

26A.91B Rhaid i 15 diwrnod gwaith o leiaf fynd heibio rhwng dechrau'r Cyfnod Ailystyried a dyddiad cyfarfod cyntaf y Cynulliad sy'n ystyried trafodion y Cyfnod Ailystyried.

26A.92 Rhaid i'r trafodion yn y Cyfnod Ailystyried gael eu hystyried gan y Cynulliad mewn cyfarfod llawn.

26A.93 Ni chaniateir gwneud gwelliannau i Fil Preifat yn y Cyfnod Ailystyried oni bai bod y gwelliannau, yn ychwanegol at feini prawf Rheol Sefydlog 26A.100, ac ym marn y Llywydd, wedi'u bwriadu dim ond i ddatrys y mater sy'n destun y canlynol:

- (i) y cyfeiriad at y Goruchaf Lys i gael dyfarniad rhagarweiniol;
- (ii) penderfyniad y Goruchaf Lys; neu
- (iii) y Gorchymyn o dan adran 114 o'r Ddeddf.

26A.94 Oni bai bod y Cynulliad wedi penderfynu, drwy gynnig gan y Pwyllgor Busnes, ym mha drefn y mae'r gwelliannau i gael eu gwaredu, rhaid eu gwaredu yn y drefn y mae'r darpariaethau y maent yn cyfeirio atynt yn codi yn y Bil Preifat.

26A.95 Yn syth ar ôl cwblhau trafodion y Cyfnod Ailystyried, caiff unrhyw Aelod gynnig heb hysbysiad fod y Cynulliad yn cymeradwyo Bil Preifat a ddiwygiwyd wrth gael ei ailystyried. Ni chaniateir gwneud gwelliannau i gynnig o'r fath.